

Ewa Dobrzyńska-Lankosz

Opinia Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich w sprawie projektu Ustawy (z dn. 6 marca 2012 r.) o zmianie ustaw regulujących wykonanie niektórych zawodów

Forum Bibliotek Medycznych 5/1 (9), 176-177

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Ewa Dobrzyńska - Lankosz
Kraków - AGH

**OPINIA RADY WYKONAWCZEJ
KONFERENCJI DYREKTORÓW BIBLIOTEK
AKADEMICKICH SZKÓŁ POLSKICH W SPRAWIE
PROJEKTU USTAWY (Z DN. 6 MARCA 2012 R.)
O ZMIANIE USTAW REGULUJĄCYCH
WYKONANIE NIEKTÓRYCH ZAWODÓW**

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych wyraża sprzeciw wobec zaproponowanych w art. 20 Projektu z dnia 6 marca 2012 roku Ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów zmian Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dotyczących zasad powoływania na stanowisko bibliotekarzy dyplomowanych.

Zawód bibliotekarza jest zawodem otwartym. Tabele stanowisk bibliotekarskich uwzględniają aż 11 poziomów zatrudnienia (zależnych od poziomu wykształcenia i stażu pracy), a jedynie cztery stanowiska bibliotekarzy dyplomowanych z grupy nauczycieli akademickich są regulowane obowiązkiem uzyskania dodatkowych kwalifikacji.

Te cztery stanowiska bibliotekarzy dyplomowanych są zaliczane do grupy nauczycieli akademickich. Zakres zadań realizowanych przez tę grupę pracowników bibliotek obejmuje zadania o charakterze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Są one zatem odmiennych niż te, realizowane przez większość pracowników bibliotek, zatrudnionych na stanowiskach zaliczonych do grupy nie nauczycieli akademickich.

Obecny projekt zakłada likwidację jednolitych wymagań i zasad powoływania kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników informacji naukowej i dokumentacji (Art. 117 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym), przesuwając możliwość (niestety nie obowiązek) określania wymagań i kwalifikacji zawodowych wobec kandydatów na stanowiska bibliotekarza dyplomowanego do statutów uczelni.

Jeśli statut uczelni nie określi (bo w świetle projektu nie będzie musiał) ww. wymagań oznaczać to będzie, że wszyscy, legitymujący się wykształceniem wyższym, będą się mogli stawać, niejako automatycznie, bibliotekarzami dyplomowanymi. W konsekwencji nie będzie motywacji do zdobywania wiedzy i podnoszenia kwalifikacji. Stopniowo może zaniknąć kadra o najwyższych kwalifikacjach, co byłoby niezgodne z zakresem zadań realizowanych przez biblioteki naukowe. Takie ujednolicenie jest niekorzystne zarówno dla pracowników (realizujących przecież w praktyce odmienne zadania), jak i instytucji ich zatrudniających (ze względu na odmienne warunki zatrud-

nienia każdej z tych grup). Brak klarownych zasad zatrudnienia będzie nieuchronnie prowadził do konfliktów i niezadowolonych zatrudnionych. Nie zmieniają tej sytuacji odrębne uregulowania przyjęte w statutach każdej uczelni, przeciwnie wpłyną one na ograniczenie mobilności zawodowej tej grupy pracowników.

Pragniemy także zwrócić uwagę, że w Uzasadnieniu do projektu ustawy podaje się cztery główne powody, dla których proponuje się wprowadzenie zmian. Żadna z nich, w naszej opinii, nie ma zastosowania w odniesieniu do bibliotekarzy dyplomowanych. Pragniemy zwrócić uwagę na następujące, odwrotne od oczekiwanych, efekty wprowadzenia proponowanych zmian:

1. Łatwiejszy dostęp do pracy dla młodych — Nie ma obecnie żadnych ograniczeń formalnych dla zatrudniania w bibliotekach osób o różnym poziomie wykształcenia i stażu pracy. Jedyne ograniczenia to budżety instytucji prowadzących biblioteki, w zdecydowanej większości finansowanych ze środków publicznych.

2. Spadek cen i wzrost jakości świadczonych usług — Zwiększenie liczby bibliotekarzy dyplomowanych w bibliotekach szkół wyższych, o ile w ogóle nastąpi, nie doprowadzi do spadku cen, gdyż usługi świadczone przez biblioteki są bezpłatne.

Zmiany nie spowodują wzrostu jakości usług, przeciwnie, uważa się, że ich jakość obniży się, bowiem zniknie motywacja do podnoszenia kwalifikacji, a tę rolę spełnia dziś egzamin.

3. Ograniczenie biurokracji — Egzamin kwalifikacyjny dla bibliotekarzy dyplomowanych nie jest czynnością urzędniczą (zatem nie ma oznak biurokracji). Należy go raczej postrzegać jako element systemu ustawicznego kształcenia.

4. Spadek kosztów dla przedsiębiorców — W przypadku, gdy wszyscy pracownicy z wyższym wykształceniem będą zatrudnieni na stanowiskach bibliotekarzy dyplomowanych nastąpi wzrost kosztów funkcjonowania uczelni, bowiem koszty zatrudnienia bibliotekarzy dyplomowanych są wyższe (wyższe wynagrodzenie, dłuższy urlop wypoczynkowy) niż pracowników zatrudnianych na pozostałych stanowiskach bibliotekarskich (nie nauczycieli akademickich). Przyjęcie odwrotnej zasady — ograniczenie liczby pracowników dyplomowanych spowoduje konieczność zatrudnienia do realizacji zadań naukowych i dydaktycznych innych pracowników z grupy nauczycieli akademickich, a to będzie miało również wpływ na wyższe koszty jednostki.

Nawet jeśli obecna formuła nadawania kwalifikacji bibliotekarza dyplomowanego nie spełniania oczekiwań wszystkich zainteresowanych, to jej brak spowoduje dużo więcej konfliktów i nieporozumień. Postulujemy pozostawienie obecnych uregulowań, przynajmniej do czasu wypracowania nowych zasad zatrudniania na stanowisku bibliotekarza dyplomowanego (np. osób ze stopniem naukowym, dorobkiem publikacyjnym, doświadczeniem dydaktycznym, osiągnięciami organizacyjnymi).

Rada Wykonawcza KDBASP wnioskuje o wykreślenie Art. 20 z przedstawionego projektu ustawy.

25.03.2012